

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Түсу емтиханының бағдарламасы

Ф 017-2.84-2017

№1 баспа

25.05.2017ж.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**

БЕКІТІЛДІ
Т.Қ.Жүргенов атындағы
ҚазҰОА Ғылыми Кеңесінің
шешімі 26.05.2022 №11 хаттама

**7M02182 АУДИОӨНДІРІС БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА ТҮСУ
ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

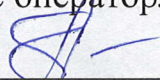
Алматы, 2022

1 ҚҰРАСТЫРЫЛДЫ

Т.Жүргенов ат. ҚҰӨА доценті – Мырзашева А.Т.

2 ТАЛҚЫЛАНДЫ

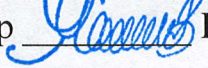
«Дыбыс режиссурасы және операторлық өнер» кафедрасының отырысы
№ 10 хаттама «18» мамыр 2022 ж.

«Дыбыс режиссурасы және операторлық өнер» кафедрасының меңгерушісі,
доцент, А.Т. Мырзашева

3 КЕЛІСІЛДІ

Оқу-әдістемелік қызмет басшысы Г.Ж. Есенбекова
«20» 05 2022 ж.

ЖОО кейінгі білім беру ғылыми-зерттеу
орталығының басшысы А.А.Кульшанова
«23» 05 2022 ж.

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор К.З.Халықов
«23» 05 2022 ж.

Магистратураның арнайы пәндері бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің (бакалавриат) алдыңғы сатысының бағдарламасы аясында құрастырылды.

ББТ М032 Аудиовизуалды өнер және медиа өндіріс/7М02182 Аудио өндіріс магистратура мамандығы бойынша мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

I. Магистратураға түсушілердің төмендегілер туралы түсініктері болуы керек:

- қоғамның мәдени өміріндегі музыкалық және аудиомузыкалық өнерлердің орны туралы, шығармашылық құндылықтарды құрудағы олардың рөлі туралы;

- тарихи мәнде өнер мен білімді дамыту туралы, оның ішінде гуманитарлық білімді жалпы дамытумен, нақты тарихи кезеңнің діни, философиялық, эстетикалық идеяларымен байланысты.

білуі керек:

- аудиовизуалдық туындымен жұмыс істеу кезінде дыбыс режиссурасының принциптері мен тәсілдерін;
- аудиовизуалдық шеберліктің туындыларындағы дыбыстық бейнесін құру кезіндегі дыбыспен жұмыс істеудің толық циклін;
- дыбыс жазбасын суреттеу құралдарын;
- әр түрлі түрдегі және жанрдағы аудиовизуалдық туындылардың дыбыстық құрылымының ерекшеліктерін.

қабілетті болуы керек:

- дыбысты көру бейнелері арқылы ойлау, дыбыстық қатардың әр түрлі элементтерін суретпен үйлестіруді, суреттеу бойынша оңтайлы формаларын таба білу;
- дыбыстық қатардың әр түрлі элементтерін суретпен үйлестіру бойынша оңтайлы формаларын құру;
- бірлескен автордың дыбыстық бейнеде құратын шығармашылық міндеттерін іске асыру;
- ойдың пайда болу көздері, ойдың пайда болу көздері және ойдың пайда болу көздері негізінде аудиовизуалдық ойларды құру мен қалыптастыру, драматургиялық ойлау;
- бірлескен авторлардың құрылатын дыбыстық бейнедегі шығармашылық мәселелерін іске асыру, музыкалық туындыны фонограммаға ауыстыру кезінде оның жанрлық және стилистикалық сипаттамаларын сақтау;

дағдысы болуы керек:

- аудиовизуалдық өнер туындыларында дыбыстық және дыбысты көру бейнелерін құру кезінде дыбыспен жұмыс істеудің толық циклін жүзеге асыру;

- өзіндік жұмыс: экрандық туындыларды қабылдау мен түсіну; ғылыми еңбектердің құрамындағы ақпаратты тұжырымдау мен талдау әдістерінің дағдыларына ие болу;
- аудиовизуалдық туындыларды дайындаудың барлық кезеңдеріндегі дыбысты жазу технологиясын қолдану;
- аудиовизуалдық туынды фонограммаларының техникалық-шығармашылық сапаларын талдау;
- фильмдер драматургиясын талдау.

құзыретті болуы керек:

- дыбыс режиссурасының шығармашылық-өндірістік қызметі саласындағы кәсіби қызметтің этикалық және құқықтық нормалары мәселелерінде;
- дыбыстық бағдарламалардың жанрлары мен стилистикасын ескере отырып, жоғарғы кәсіби шығармашылық бейнені құру мәселелерінде;
- электрлік акустикалық аппаратураның параметрлері және оларды өлшеу әдістерінің отандық және халықаралық стандарттарына қойылатын талаптар мәселелерінде;
- дыбыстық техникалық құрылғыларды пайдалану мен коммутациялау мәселелерінде;
- фонограммалар сапаларының белгілері мәселелерінде;
- дыбыстық техника мен дыбыс режиссурасы білімдерін тәжірибеде қолдану мәселелерінде.

Қабылдау емтиханы ББТ М032 Аудиовизуалды өнер және медиа өндіріс/7М02182 Аудио өндіріс магистратура мамандығы бойынша қабылдау емтихандарын жүргізу туралы Ережеге сәйкес ауызша түрде өткізіледі.

II. Қабылдау емтиханы бағдарламасының мазмұны

1. «Режиссураның шеберлігі»

1. Әр түрлі оркестрлер мен жеке аспаптарды жазу кезінде микрофондарды орналастыру принциптері.
2. Жеке музыкалық аспаптарды жазу үшін микрофондардың онтайлы түрлерін таңдау критерийлері.
3. Орындаушылар мен микрофондарды жазу тәсілдері мен орналасу сызбаларын талдау.
4. Көпмикрофонды дыбыс жазу технологиясының принциптері.
5. Компрессорлар мен шуды азайту параметрлерін реттеу принциптері.
6. Музыкалық фактуралардың эквализациясының заңдылықтары.
7. Музыканы жазу кезінде соңғы дыбыстық тепе-теңдікті құру тұжырымдамасы.
8. Жасанды реверберацияны қолдану принциптері.
9. Жеке сигнал компоненттерінің динамикалық диапазонының компрессияның қолдану принциптері.

10. Дыбысты қабаттасумен жазу процесінің технологиялық ерекшеліктерін талдау.
11. Солист пен сүйемелдеуді бөлек жазу тұжырымдамасы.
12. Аспаптар тобын бөлек жазу технологиясының заңдылықтары.
13. Құралдар тобын кейінгі қабаттасу, араластыру және өңдеу принциптері.
14. Аспаптар тобының акустикалық оқшаулауы үшін экрандарды пайдалану заңдылықтары.
15. Қазіргі заманғы дыбыс режиссурасындағы шығармашылық бағыттардың жіктелуі.
16. Амплитудалық, жиілік және тембрлік вибраторы қолдану принциптері.
17. Реверберация, фланжер, дилэй, фэйзер, хорус, дисторшн қолдану заңдылықтары.
18. Тонды өзгерту және үйлестіру әдістері.
19. Жасанды дыбыстарды жасау әдістері және оларды қолдану.
20. Аналогты, генераторлық және сандық синтезаторлардың жіктелуі.
21. Синтезделген дыбыстарды қолдану саласы.
22. Театр спектаклі, радио қойылым және теле бағдарламалардағы дыбыс режиссерының жұмыс істеудегі талдау ерекшелігі.
23. Дыбыс компрессорларымен жұмыс істеу кезіндегі талаптар.
24. Дыбыс эквализациясын қолдану аспектілері.
25. Заманауи музыканы жазудың негізгі процедураларын талдау.
26. Номиналды деңгейді орнату заңдылықтары.
27. Деңгей индикаторы бойынша бағдарламаларды бақылау принциптері.
28. Тыңдау кезінде дыбыс деңгейін орнату принциптері.
29. Шектегіштер мен шуды азайтуды қолдану негіздемесі.
30. Монтаждау технологиясы мен техникасын талдау.

2. «Өнер режиссурасы»

1. Қайта жазуға дайындық аспектілері.
2. Фильмнің дыбыстық шешімінің егжей-тегжейлі түсіндірмесін жазу заңдылықтары.
3. Дыбыстық материалды қайта жазудың негізгі принциптері.
4. Арналарда дыбыстық фактуралардың орналасу принциптері.
5. Жұмыстың орындылығы мен ыңғайлылығы принципіне негізделген қайта жазуға арналған дыбыстық материалды орнатудың ерекшеліктері.
6. Жалпы дыбыстық монтаж құрылымында сөйлеу арналарын орнату принциптері.
7. Әрбір жеке актер үшін бір сөйлеу арнасын пайдалану принципі.
8. Сөйлеуді оның кескінімен үндестігі бойынша алдын ала монтаждау.
9. Сөйлеу фонограммаларын алдын-ала біріктіру тұжырымдамасы.

10. Әр монтаждық эпизод үшін сөйлеуді акустикалық өңдеуді таңдау принциптері.
11. Сөйлеуді динамикалық және жиіліктік каналды өңдеу әдістері.
12. Аудио редакторда автоматтандыруды қолдану тұжырымдамасы.
13. Фондық шу арналарын қалыптастыру процесі және олардың құрылымын сипаттау.
14. Эпизодтар арасындағы фондық шуды монтаждау принципі.
15. Фондық тректерді жиілік және динамикалық өңдеу ерекшеліктері.
16. Фондық шуылдың ықтимал нұсқаларын таңдау және бір-бірімен салыстыру тұжырымдамасы.
17. Фонды алдын-ала біріктіру кезінде автоматтандыруды тіркеу принципі.
18. Шу мен бейненің үндестігін нақтылау процесі.
19. Дискретті шуды жиілік, динамикалық және акустикалық өңдеу принциптері.
20. Бейнеге сәйкес музыкалық тақырыптардың таралу заңдылықтары.
21. Экрандағы дыбыс көзіне сәйкес музыкалық нөмірлерді жиілік, динамикалық және акустикалық өңдеу принциптері
22. Музыкалық арналардың алдын-ала біріктіру заңдылықтары.
23. Фильмнің фонограммасын құруда тік және көлденең монтажы.
24. Киноөндірістің дыбыстық палитрасын құрудағы симфониялық партитура принципі.
25. Біріктіру процесінің көркемдік және техникалық ерекшеліктері.
26. Дыбыс режиссері мен режиссердің дыбыстық шешімдерін үйлестіру. Дыбыстық компоненттерді фильмнің жалпы құрылымына біріктіру.
27. Жеке дыбыстық компоненттер арасындағы тепе-теңдікті таңдау.
28. Көрерменге эмоционалды әсерді анықтайтын факторлар
29. Бастапқы материалдарды дайындау технологиясы.
30. Көп арналы дыбыс форматтарының түрлері (Dolby SR, Dolby Digital EX, Dolby Digital Surround-EX).

3. «Дыбыстық техникалық құрылғы»

1. Микрофондардың жіктелуі және техникалық сипаттамалары.
2. Микрофондардың жұмыс істеу принципі. Микрофон электромеханикалық түрлендіргіш ретінде.
3. Дауыс зорайтқыштардың жіктелуі және техникалық сипаттамалары.
4. Акустикалық жүйелердің, телефондар мен рупорлардың құрылысы және жұмыс принципі.
5. Дыбыстық жүйелерді жіктеу және олардың дыбыс сапасын бағалау. Дыбыс беру жүйесінің мақсаты.
6. Дыбыстық сигналдардың негізгі форматтарын оларды қалыптастыру және тыңдау кезінде талдау.
7. Жұмыс істеу принципі екі арналы дыбыс стереожүйесінің. Стерео эффектінің пайда болу процесі.
8. Көп арналы стерео жүйелердің құрылысы және жұмыс принципі.

9. Дыбыстау және дыбысты күшейту жүйелерін талдау.
10. Дыбыстау және дыбысты күшейту жүйелеріне қойылатын талаптар.
11. Ашық кеңістіктер мен үй-жайларды дыбыстау процесінің тұжырымдамасы.
12. Қазіргі заманғы дыбыстық және дыбыстық күшейту жүйелерінде қолданылатын динамик түрлерін талдау.
13. Акустикалық кері байланыстан қорғау әдістері.
14. Дыбыс жазу құрылғыларындағы шуды азайту әдістері.
15. Шуды азайту жүйелерінің жіктелуі.
16. Жүйе жиіліктік алдын ала бұрмалау жүйесі.
17. Шуды болдырмайтын компандерлік жүйелер.
18. DNL жүйесіндегі шуды жою принципі.
19. Графикалық эквалайзерді қолдану тұжырымдамалары.
20. Параметрлік эквалайзерді қолдану тұжырымдамалары.
21. Параграфтық эквалайзерді қолдану тұжырымдамалары.
22. ТЖ және ЖЖ сүзгілерін пайдалануды негіздеу.
23. Реверберацияны қолдану ерекшеліктері, реттеу параметрлерін реттеу өлшемдері.
24. Фланжерді қолдану заңдылықтары және реттеу параметрлерін баптау.
25. Фейзерді қолдану заңдылықтары және реттеу параметрлерін баптау.
26. Дилэйді қолдану және реттеу параметрлерін реттеу заңдылықтары.
27. Хорусты қолдану заңдылықтары және реттеу параметрлерін баптау.
28. Спектрді транспондауды қолдану заңдылықтары.
29. Энхансер мен максимайзерді қолдану тұжырымдамалары. Реттеу параметрлерін баптау ерекшеліктері
30. Эксайтер мен виталайзерді қолдану тұжырымдамалары. Реттеу параметрлерін баптау ерекшеліктері.

III. Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Алдошина, И.А. Музыкальная акустика [Текст]: Учебник / Ирина Аракдьевна Алдошина.- СПб: Композитор, 2017.- 720 с.ISBN 978-5-7379-0298-8:
2. Динов, В. Звуковая картина. Записки о звукорежиссуре : Учебное пособие / Виктор Динов.- СПб: Лань, Планета Музыки, 2017.- 488 с.+ил.
3. Ковалгин, Ю.А. Аудиотехника [Текст]: Учебник / Ю.А. Ковалгин, З.И. Володин.- М: Горячая линия -Телеком, 2017.- 742 с.ISBN 978-5-9912-0241-1:
4. Павлов, В.Н. Электронная аппаратура В творчестве звукорежиссера : Учебное пособия / В.Н. Павлов.- СПб: СПбГУП, 2011.- 268 с.

5. Меерзон, Б.Я. Основы Звукорежиссуры и оборудование студий звукозаписи: Учебное пособие курс лекций на 2-и 3 курсах Звукорежиссурского факультета / Б.Я. Меерзон.- М.: ГИТР, 2012.- 268 с.